

Birželio 22 d.
Laisvės Traitimai.
Taika, Taika!
Olis Prezidentas!
Rašo R. MIZARA

Darbo Žmonių
Dienraštis
Kaina \$6.50 Metams
Užsienio \$8.00
Brooklyne \$7.00
Kopija 5c

L A I S V Ė

THE LITHUANIAN DAILY

LAISVĖ-LIBERTY
The Only Lithuanian Daily
in the Eastern States.
427 Lorimer Street,
Brooklyn 6, N. Y.
Telephone: Stagg 2-3878

No. 143 ★ ★ ★ Brooklyn, N. Y., Penktadienis, Birželio (June) 21, 1946 ★ ★ ★ Metai XXXVI. Dienraščio XXVIII.

SOVIETAI REIKALAUJA PANAIKINT ATOM-GINKLUS

Sovietų Atstovas Pasiūlė Sunaikinti Visas Atomines Bombas per 90 Dienų Po Tarptautinės Sutarties Užgyrimo

New York. — Sovietų Sąjungos atstovas Andrius Gromyko birželio 19 d. davė pasiūlymą Jungtinių Tautų atominei komisijai uždrausti bet kokių atominų ginklų dirbimą ar naudojimą kariniams tikslams. Sovietinis planas reikalauja padaryti tarptautinę sutartį atominei jėgai kontroliuoti ir „trijų mėnesių eigoje potos sutarties užgyrimo sunaikinti visus gatavus ar pusiau - gatavus atominius ginklus.“

„Šių taisyklių laužymas turi būti laikomas rimtu kriminaliniu nusikaltimu,“ ir Jungtinės Tautos privalo pasisąžadėti aštriai bausti tokius nusikaltėlius, sakė Gromyko.
Sutartis, pagal sovietinį planą, įeityje į galią po to, kai ją užgirtų Jungtinių Tautų Saugumo Taryba ir pusė valstybių, pasirašančių tą sutartį. Po užgyrimo, sutartis bus privaloma visoms valstybėms, kaip Jungtinių Tautų nariams, taip ir nenariams.
Visos tos šalys per šešis

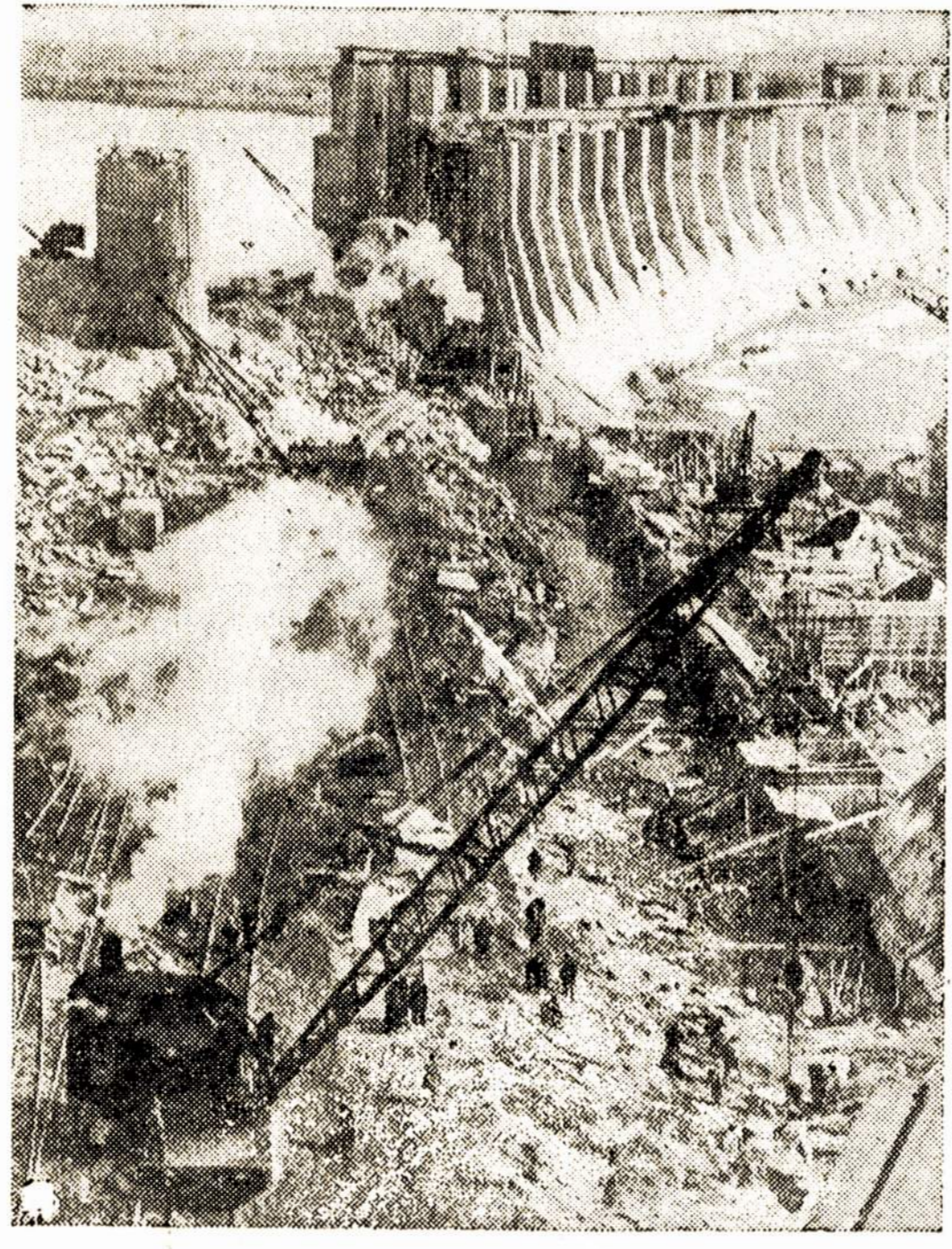
mėnesius po tarptautinės sutarties užgyrimo turi išleisti įstatymus, nusakančius greitai ir aštriai bausmę bet kokiam kraštui, kuris dar laikytų atominius ginklus.
Privalo būti įsteigta du komitetai. Vienas komitetas darbuosis, kad įvairios šalys apsieiktų mokslinėmis atomų jėgų žiniomis dėl civilinių reikalų. Kitas komitetas žiūrės, kaip niekas negalėtų panaudoti atominės jėgos žalingiems, kariniams tikslams.

Benes vėl Išrinktas Čechoslovakijos Prezidentu

Praga. — Čechoslovakijos steigiamasis seimas vienbalsiai išrinko laikiną prezidentu tą patį Eduardą Benesą. Jis prezidentaus, iki seimas pagamins naują konstituciją. Tuomet bus nauji rinkimai.

Prez. Benes pakvietė komunistų vadą Klementą Gottwaldą sudaryti naują ministrų kabinetą. Menama, kad Gottwaldas taps premjeru.

Komunistas Antonin Zapotocky išrinktas seimo pirmininku.

Sovietai atstato šį Dnieprostroi tvėnkini su didžiausia vandens-elektros dirblyka Europoj. Ta milžiniška imonė buvo vokiečių susprogdinta. Amerikiniai korespondentai praneša, kad Sovietai stato daug naujų elektros stočių. Sovietu vyriausybė naujame savo Penkmetės Plane kreipia didelio dėmesio į atominės jėgos išvystymą civiliams žmonių reikalams.

Kongreso Komitetas Leidžia Gaminti Atom-Bombas

Washington. — Kongresmanų komitetas užgyrė siūlymą leisti armijai toliau gaminti atomines bombas ir priimti karininkus į komisiją dėl atominės jėgos kontrolavimo. Senatas pirmiau užgyrė vadinamą civilę atominės jėgos komisiją. Senato tarime, tačiau, leidžiama karininkams krepintis į prezidentą, kad pakeistų komisijos sprendimus.

Amerikos Siūlymas Dėl Atominės Jėgos Kontroliavimo

Amerikos planas atominei jėgai kontroliuoti siūlo slėpti atominės bombos sekretus neribotam laikui. Tas planas dar nežada susiją dėl atominės jėgos kontrolavimo. Sako, Amerika (ir jos atominiai partneriai, Anglija ir Kanada) parodys kitom Jungtinėm Tautom tik tiek atominų sekretų, kiek kituose kraštuose bus sukontroliuota atominė jėga. Amerikinis planas taipgi siūlo, kad penki didieji taktiniai išsidėdę veto - atmetimo teisės kas liečia atominius klausimus.

Vetavimo Teisė
Sovietinis pasiūlymas sako, atominės jėgos tarptautinė komisija priklausys nuo Jungt. Tautų Saugumo Tarybos. Kiekviena didžioji Jungtinė Tauta — Amerika, Sovietai, Anglija, Francija ir Činija — turės vetavimo - atmetimo galią taipgi atominiams klausimams, pagal Jungtinių Tautų Carterį.
Gromyko pareiškė: „Negali būti jokio sekmingo taikos palaikymo, jei atominė jėga nebus naudojama tik taikiems reikalams, žmonių gerovei.“

Iš SLA Seimo

New Haven, Conn. — Trečiadienio rytą buvo manoma, kad kilis nekantriai daugelio laukiamas klausimas dėl konversijos.

Klausimai dėl organizacijos ir narių gerovės nėra sprendžiami, kaip ir paprastai SLA seimuose, bet svarstoma, kaip tas bei tas klausimas paliečia vieną ar kitą politinę grupę.

Be to jis neiškilo. Visą rytą buvo svarstomi ir atmetimi mažesnės vertės įnešimai iš kuopų. Ši seimo sesija tuom ir pasižymėjo, kad veik viską atmetė.

Grigaitiniai ypatinai dabar nori atsigrębti po pralaimėjimo, kur nutarta suvienyti sekretoriaus ir išdinko urėdai.

Buvo kiek susikirtimo tarp delegatų dėl klausimo, ar pavest Tėvynės administracijai redaktoriui, ir pradžioje atrodė, kad gal ir bus priimtas šis bent vienuolikos kuopų sumanymas. Bet ir jis, pagaliaus, atmetas.

Po vakarykščios sesijos ir prieš pradėdam šio ryto sesiją, grigaitiniai laikė savo kokusą ir nusprendė priešintis tam nutarimui. Bet jie turėtų gauti bent du trečdalius balsų, kad galėtų vėl išskirti tą klausimą.

Matomai, dar nėra prisirengę nei konversijos remėjai nei jos priešiniai. Todėl didieji politikieriai veik visą rytą darė visokius pa-

statarimus. Kas iš jų išeis, dar nežinoma.

G. BIDAULT IŠRINKTAS LAIKINIU FRANCIJOS PREZIDENTU

Komunistai Susilaikė nuo Balsavimo už Klerikalų Vadą Bidaultą
Paryžius. — Steigiamasis Francijos seimas išrinko laikiną prezidentu - premjeru užsieninį ministrį Georges Bidaultą, katalikų respublikiečių partijos vadą. Už Bidaultą balsavo 389 seimo nariai. Nuo balsavimo susilaikė 156 atstovai, visi komunistai ir keli kiti.
Komunistai siūlė vėl išrinkti socialistų vadą Felixą Gouiną kaip laikinį prezidentą - premjerą. Socialistai atmetė pasiūlymą ir balsavo už Bidaultą.

Jau 22 Žydai Užmušti Per Susidūrimus su Anglais Palestinoje

Jeruzalė, birž. 20. — Per trijų dienų riaušes Palestinoje užmušta 22 žydai ir 3 angliai. Žydų mieste Tel Avive nušautas dar vienas žydas. Už tai angliai areštavo du savo oficerius. Tel Avivo gatvės ir įstaugos laikomos nuolatinėje anglių karinės policijos sargyboje.

Browderis Atstovaus Sovietines Leidyklas Amerikoje

Maskva. — Earl Browder pranešė, kad jis pasirašė penkerių metų kontraktą atstovauti sovietines knygy leidyklas Jungtinėse Valstijose. Jis sakė, kad jo atsilankymas Sovietuose nieko bendra neturi su amerikine politika, apart to, kad jis nori draugiškumo tarp Amerikos ir Sovietų.
(Browderis buvo išmestas iš Amerikos Komunistų Partijos todėl, kad jis nepasidavė partijos suvažiavimo nutarimams.)

Indijos partijų vadai dar nesusitaria dėl anglų siūlomų savivaldybės.

Vengrų Komunistų Partijos Augimas

Budapest, Vengrija. — Vengrų Komunistų Partija užaugo jau iki 600 tūkstančių narių. Tai žymėtinas dalykas tokioje šalyje, kaip Vengrija, kuri turi tik 8,000,000 gyventojų, ir didžioji dauguma jų yra valstiečiai.

Siiprinama Drausmė Raudonojoj Armijoje

Maskva. — Premjeras Stalinas įsakė ivesti stipresnę drausmę - discipliną Raudonojoj Armijoje. „Komandieriaus įsakymas yra įstatymas,“ pareiškė Stalinas. „Disciplinos pagerinimas kariuomenėje dar padidins Sovietų valstybės galybę,“ rašo Raudonoji Žvaigždė.

Atsauks Talkininkų Karius iš Italijos Ir Bulgarijos

Paryžius, birž. 20. — Sovietų ministeris Molotovas sutiko ištraukti visą sovietinę kariuomenę iš Bulgarijos už 90 dienų po talkininkų sutarties pasirašymo su ta šalim. Amerikos valstybės sekretorius Byrnes ir Anglijos užsienio reikalų ministeris Bevin sutiko ištraukti savo kraštų kariuomenę iš Italijos po taikos pasirašymo su ja.

Amerikos "karinių reikalų žinovai" tuomet skelbė, jog atėjo valanda, kurią Tarybų Sąjunga būsianti sužlugdyta. — nes kas gi atsilaukys prieš hitlerinį ginklą?!

— Jeigu Tarybų Sąjunga išsilaikys per tris mėnesius nesunaikinta, tai bus stebūklas, — tūli smargliai rašė, — bet stebūklų šiandien nėra!..

Naujų redaktorių, — tas pranašų pranašas, tas kritikų kritikas, tas melagių melagių, — "moksliniais išvadų žiųjų" pasiremdamas, teigė: tarybinės vyriausybės dienos suskaitytos, — ji ilgiau negalės išsilaikyti, kaip kelias savaites bei kelius mėnesius, todėl Stalinas turis užleisti vietą "demokratijai,“ kuri vėl, — na išgelbės Rusiją!..

— Nuobodulio pasaka susidarė, jei mes čia plačiau kartotume visas nesąmones, kurias skleidė "mokslo vyrai,“ "ekspertai,“ "aukšti politikai" ir kitoki nedakepinti ir perkepinti dvikojai.

Užtenka priminti tai, kad mes, mūsų spauda ir kalbotariai, visuomet teigėme, jog Hitleris, užpuoldamas Tarybų Sąjungą, užsinėrė virvę ant kaklo.

Mes neklidome!

— Šiandien toji pati fašistų ir jų talkininkų ruja, kuri prieš penkerius metus džiaugėsi hitleriniu gėju užpuolimu ant Tarybų Sąjungos, daro viską, kad išprovokuoti Ameriką karan prieš Tarybų Sąjungą.

— Šiandien, tačiau, viskas remiama nauju baubu: atominė bomba.

Mes, kurie buvome priešingai antriam pasauliniam karui, kurie smerkėme fašistinius plėšikus, užpuolusius Tarybų Sąjungą ir visą demokratinį pasaulį, privalome dėti didžiausiu nastanų pasaulinei taikai palaikyti.

— Trečiasis pasaulinis karas būtų baisiausia mūsų kraštui nelaimė.

Kas nori trečiojo pasaulinio karo, tas nori amerikiečių tautai ir visai žmonijai pražūties!

— Tautininkas adv. Olis SLA seimo metu iškirto savo bičiuliui, adv. Laukaitiui, nemažą kiaulystę: Viename New Haveno dienraštyje, Olis pasirašė SLA prezidentu!

Galime išvaizduoti, kaip įjutėsi Laukaitis!

Dėl vieno dalyko Oliui tenka nuopelnas: dėl jo sugebėjimo reklamotis angliškoj

Sovietai Kviečia Namą Pabėgėlius, Net ex-Caristus

Maskva. — Sovietų Aukščiausios Tarybos prezidentas pakvietė buvusius caristus ir kitus rusus pabėgėlius grįžti iš užsieniu ir pasiūlė jiems sovietinę pilietybę. Vien Paryžiuje gyvena tūkstančiai tokių rusų, pabėgusių po bolševikinės revoliucijos. Dar nemažai jų esą Bulgarijoje ir Jugoslavijoje.

New York. — Nacionalė Marininkų Unija paskyrė \$10,000 Kanados Jūrininkų Unijai, kuri streikuoja dėl 8 val. darbo dienos.

G. BIDAULT IŠRINKTAS LAIKINIU FRANCIJOS PREZIDENTU

Paryžius. — Steigiamasis Francijos seimas išrinko laikiną prezidentu - premjeru užsieninį ministrį Georges Bidaultą, katalikų respublikiečių partijos vadą. Už Bidaultą balsavo 389 seimo nariai. Nuo balsavimo susilaikė 156 atstovai, visi komunistai ir keli kiti.

— Tautininkas adv. Olis SLA seimo metu iškirto savo bičiuliui, adv. Laukaitiui, nemažą kiaulystę: Viename New Haveno dienraštyje, Olis pasirašė SLA prezidentu!

Galime išvaizduoti, kaip įjutėsi Laukaitis!

Dėl vieno dalyko Oliui tenka nuopelnas: dėl jo sugebėjimo reklamotis angliškoj

Chicagos Žinios

Siuvejų Darbo Sezonas Įsisūbavo, bet Trūksta Darbininkų

Siuo kartu prie siuvimo vyriškų drabužių jaučiama stoka darbininkų. Tas trūkumas paliečia ne tik Chicago, bet ir visą plačią Ameriką. Kad tą trūkumą atpildžius, darbdaviai kreipėsi į valdžios tam tikras įstaigas, kad išrišus tą darbininkų trūkumo problemą.

Veik kiekviena siuvėjų firma pradėjo mokyti naujas darbo spēkas. Daugiausia priimama iš karo tarnybos grįžusius vyrus. Štai, kaip tie darbininkai gaunami. Valdžia sutiko mokėti naujiems darbininkams-veteranams po 35c į valandą, o firmos moka po 75c. Reiškia, pradinis darbininkas gauna į valandą \$1.10. Tie nauji darbininkai dirba nuo valandų. Išdirbę tris mėnesius jie turi pradėti dirbti nuo gabalų, kaip kad dirba seni darbininkai. Bet tie nauji darbininkai, kuomet turi dirbti lygiai su senais ir gauti mokestį nuo gabalų, tai jų alga nupuola nuo \$44 iki \$25, o kartais dar žemiau. Tada jie būna priversti palikti siuvėjų darbą ir ieškoti naujo užsiėmimo.

Kaip mums, siuvėjams, išrodo, tai Amerikoje gimę vyrai ir merginos visai nepaiso siuvėjų darbo. Gal todėl, kad jis yra skubus ir reikalaujantis didelio nervų įtempimo. Be to, pats uždarbis, palyginamai su kitų industrijų darbininkų uždarbiu, yra menkas.

Hart, Shafner & Marx Co. daugiausia užsiima mokiniu prosytojų. Pagal pranešimą J. Ch., tai iš 108 mokinių, kurie buvo net valdžios apmokami, pasiliko tik 11 dirbti.

Kiek teko prisiziūrėti, tai daugumoje tie nauji darbininkai yra italų tautybės, gal todėl, kad dirbtuvėje prižiūrėtojai daugumoje yra italai.

Valdžia įsteigė mokyklą, kurioje mokina karo veteranus siuvimo amato. Toji mokykla randasi ant Harrison ir Tripp St. Šioje mokykloje pralavina mokinius ir vėliau juos siunčia į dirbtuves. Keisčiausia tai tas, kad ir iš tos mokyklos atleisti nauji darbininkai, padirbę keletą savaičių, meta darbą.

Šiame sezone siuvėjai galėtų nemažai uždirbti pinigų, bet kompanija moka taip sutvarkyti, kad darbininkai negalėtų daug uždirbti. Tačiau tą visą bandoma primesti unijai. Keisčiausia man buvo tas, kai sutikau unijos biznio agentą ir besikalbant apie uždarbi štai ką jis man pasakė:

„Kriaučių unija yra taip pažabojusi savo darbininkus, kaip arkli, kad pertoli nepabėgtų.“

Reiškia, jis kalba, kad unija kalta už žemą mokestį, o ne kompanija, kas yra netiesa.

Mano asmeninė mintis ta, kad darbininkai dalinai irgi kalti tūlais atvėjais. Ir štai dėl ko. Mes turime uniją, jos priešakyje stovi tokie žmonės, kaip minėtas biznio agentas, kuris pats kalba prieš uniją. Todėl jie ten būna, kad darbininkai neateina į unijos susirinkimus ir nediskusuoja savo problemų. Jei darbininkai lankytųsi į mitingus ir apdiskuotų visus juos liečiančius reikalus, tai unijos vadai kitaip darytų. Arba būtų padėti vadovybėje tokie žmonės, kuriems rūpi darbininkų reikalai ir pagerinimas jų gyvenimo.

Joseph Dulkatis.

PAJIEŠKOJIMAI

Pajieškau Marijos Wisniauskienės, po tėvais Vaitullučiuose. Ji pati, arba kas apie ją žino, malonėkite pranešti, už ką turiu širdingą aciu. Magdalena Zebrauskienė, 326 Park St., Holyoke, Mass. (142-144)

DIENRAŠČIO LAISVĖS

➔ DIDIEJI ➔

PIKNIKAI

Bukime pasiruošę juose dalyvauti

BROOKLYN, N. Y.

Piknikas įvyks Sekmadienį
Birželio 30 June

CLINTON PARK

Betts ir Maspeth Aves., L. I., N. Y.

PUIKI DAINŲ PROGRAMA

Sietyno Choras, iš Newark, N. J.

vadovaujamas Walter Žuko

Pirmyn Choras iš Great Neck,

vadovaujamas Almos Kasmocūtės

Brooklyno Aido Choras

vadovaujamas Geo. Kazakevičiaus

Aido Vyrų Choras

vadovaujamas Prano Pakalniškio

Piknikas prasidės 2-raj val. dieną

**PAVIDIS
RADIO ORCHESTRA
GROS ŠOKIAMS**

MAYNARD, MASS.

Piknikas įvyks šventėje
Fourth of July
(Liepos 4-tą Dieną)

VOSE PAVILION PARK
MAYNARD, MASSACHUSETTS

Gražią Dainų Programą duos:

Montello Liuosybės Choras

vadovaujamas Edwardo Sugario

Norwoodo Vyrų Choras

vadovaujamas Olgos Zarubaitės

Trio: Džukas, Žemaitis ir Zanavykas -- Peter Shimonis, Alekas Vasiliauskas ir Stanley Pauža.

Rojus Mizara, Laisvės Red.

sakys prakalbą svarbiais dienos klausimais

GERA ORKESTRA GROS ŠOKIAMS

Piknikas prasidės tuojau po pietų
ir tęsis iki vėlumos

Gėrimų ir Valgių
Rengėjai pasirūpins užtenkamai.

Iš anksto įsigykite įžangos bilietus. Naudokitės dovanų proga prie įžangos

